

Sygn. akt IV P 123/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Marcin Wojciechowski
Ławnicy:	W. A. W. F.
Protokolant:	st. sekr. sądowy Ewa Adaszek

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

sprawy z powództwa E. C.

przeciwko (...) S.A.

o wynagrodzenie

1. oddala powództwo,

2. nie obciąża powódki kosztami procesu.

Sygn. akt IV P 123/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 sierpnia 2015 roku powódka E. C. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w P. kwoty 12.939,30 PLN wraz z ustawowymi odsetkami tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 31 lipca 2014 roku.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż nie otrzymała od pozwanej spółki wynagrodzenia za pracę – premii prowizyjnej za okres od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 31 lipca 2014 roku.

W odpowiedzi na pozew z dnia 21 września 2015 roku pozwany (...) S.A. w P. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie w całości.

W uzasadnieniu pisma wskazał, iż powódce wypłacił wszystkie świadczenia wynikające z umowy o pracę, a żądana prowizja przysługiwał z tytułu zawartych umów ubezpieczenia grupowego pośrednikowi ubezpieczeniowemu Bankowi (...) w P..

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Powódka E. C. od 2 maja 1974 roku została zatrudniona w Banku (...) w Ł.. Powódka świadczyła pracę w Oddziale Banku w R.

Od 1997 roku pracodawca powódki działa jako Bank (...)w P..

W 2009 roku powierzono powódce obowiązki Kierownika Oddziału w Ręcznie.

Stosunek pracy powódki z Bankiem (...) w P. uległ rozwiązaniu za porozumieniem stron z dniem 31 marca 2014 roku w związku z przejściem na emeryturę.

Od dnia 2 kwietnia 2014 roku powódka została zatrudniona ponownie przez Bank (...) w P. w wymiarze 1/2 etatu do dnia 30 września 2014 roku.

- okoliczności bezsporne -

Umową o pracę z dnia 1 kwietnia 2006 roku powódka E. C. została zatrudniona przez pozwanego (...) S.A. w P. na stanowisku Inspektora do spraw (...) w wymiarze 1/100 etatu za wynagrodzeniem w wysokości 12,00 PLN miesięcznie.

W umowie wskazano, iż powódce będzie przysługiwać wynagrodzenie płatne w sposób wynikający z Regulaminu Wynagradzania pracowników (...) S.A. w P..

- dowód: kopie umów o pracę – k. 24, 29, 33.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do umowy o pracę – Z. naliczania i wypłacania premii prowizyjnej osobom zatrudnionym na stanowisku inspektora do spraw ubezpieczeń w Banku (...)w (...) S.A. w P. – premia prowizyjna naliczana jest od zawartych umów indywidualnego ubezpieczenia na życie.

- dowód: kopia dokumentu – k. 25 – 26, 30-31, 34 – 35.

W dniu 31 sierpnia 2006 roku (...) S.A. w P. zawarła z Bankiem (...) w P. umowy grupowych ubezpieczeń: na życie, na wypadek śmierci ubezpieczonego w wyniku zawału serca lub udaru mózgu, na wypadek śmierci ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku, dodatkowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, dodatkowego ubezpieczenia na wypadek śmierci rodzica ubezpieczonego lub rodzica małżonka ubezpieczonego, dodatkowego ubezpieczenia rodzinnego, dodatkowego ubezpieczenia na wypadek poważnego zachorowania ubezpieczonego, dodatkowego ubezpieczenia na wypadek poważnego zachorowania małżonka ubezpieczonego, dodatkowego ubezpieczenia na wypadek poważnego zachorowania dziecka ubezpieczonego, dodatkowego ubezpieczenia na wypadek pobytu ubezpieczonego w szpitalu,

- dowód: kopia umowy – k. 38 – 39, 40 , 41, 42,47v – 48, 48v – 49, 49v – 50, 51 – 52, 52v – 53, 53v – 54.

Powódka wykonywała czynności związane z zawieraniem umów ubezpieczenia grupowego.

Do lipca 2011 roku powódka otrzymywała od pozwanego Towarzystwa (...) prowizję od zawartych umów ubezpieczenia grupowego.

Powódka nie zawierała umów ubezpieczenia indywidualnego.

- okoliczności bezsporne -

Czynności związane z zawieraniem przez powódkę umów ubezpieczenia grupowego nie zostały zawarte w jej zakresie czynności.

- dowód: akta osobowe powódki.

Deklaracją pośrednika z dnia 4 sierpnia 2006 roku Bank (...) w P. wskazał, iż część prowizji od zawartych umów ubezpieczenia grupowego ma być wypłacana pracownikom banku

Deklaracją pośrednika z dnia 18 maja 2011 roku Bank (...) w P. wskazał siebie jako jedynego beneficjenta z tytułu prowizji od zawartych umów ubezpieczenia grupowego.

- dowód: zeznania świadka S. J. (1) – rozprawa w dniu 17.11.15r -00.07 – 00.31.

zeznania świadka T. K. - rozprawa w dniu 17.11.15r -00.32 – 00.46.

Pismem z dnia 23 lipca 2015 roku powódka E. C. wystąpiła do pozwanego (...) S.A. w P. o wypłatę wynagrodzenia z tytułu świadczonej przez powódkę pracy na rzecz pozwanego za okres od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 31 lipca 2014 roku w kwocie 12.939,30 PLN w związku z zawartymi polisami nr. (...).

- dowód: kopia pisma – k. 6.

Pismem z dnia 6 sierpnia 2015 roku pozwana Spółka poinformowała powódkę, iż zgodnie z deklaracją pośrednika ubezpieczeniowego z dnia 18 maja 2011 roku Bank (...) w P. jest jedynym uprawnionym z tytułu prowizji od polis nr (...) i jemu też została ona wypłacona.

- dowód: kopia pisma – k. 5.

Regulaminy Wynagradzania obowiązujące w Banku (...) w P. nie przewidywał dodatkowego prawa do premii z tytułu czynności związanych z zawieraniem w imieniu banku umów ubezpieczenia grupowego.

- dowód: Regulamin Wynagradzania – k. 137 - 146

Powódka otrzymywała premię w wysokości tożsamej jak inni pracownicy Banku (...) w P..

- dowód: zestawienie premii – k. 147 – 148.

Z tytułu czynności wykonywanych na rzecz Banku (...) w P. w związku z zawieraniem umowami ubezpieczenia grupowego powódka nie otrzymywała w okresie od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 31 lipca 2014 roku od tegoż Banku dodatkowego wynagrodzenia lub innych świadczeń pieniężnych.

- okoliczność bezsporna –

Powódka jest obecnie w trudnej sytuacji majątkowej i rodzinnej. Jej mąż jest ciężko chory na chorobę nowotworową.

- okoliczność bezsporna -

Dokonując ustaleń w niniejszej sprawie należy wskazać, iż część podstawowych okoliczności istotnych dla ustaleń w niniejszej sprawie jest bezsporna.

Bezsporny tak więc jest fakt, iż powódka będąc zatrudnionym w Banku (...) w P. zawierała umowy ubezpieczenia grupowego z pozwaną Spółką, bezsporne jest, iż do 31 lipca 2011 roku prowizję w tegoż tytułu wypłacał powódce pozwany, a od 1 sierpnia 2011 roku świadczenia z tego tytułu nie były powódce wypłacane.

Bezspornym jest także, iż powódkę z pozwaną Spółką wiązał stosunek pracy w wymiarze 1/100 etatu. Sporny był zakres obowiązków powódki wynikający z tegoż stosunku pracy.

Zdaniem powódki obejmował on także czynności związane z zawieraniem umów ubezpieczenia grupowego, pozwany podnosił, iż umowa ta miała w swym zakresie wyłącznie czynności związane z umowami ubezpieczenia indywidualnego.

Wyjaśnienie tej sprzeczności zawarte jest w dokumentach złożonych przez strony do akt sprawy i w ocenie Sądu należy uznać dowody te za bezsporne.

Dokonując oceny osobowych źródeł dowodowych należało wskazać, iż dowód z zeznań świadka E. B. nie wnosi wiele do sprawy, świadek wskazywał na okoliczności bądź bezsporne, bądź nie istotnych dla ustaleń w sprawie dlatego też dowód ten uznany został za drugorzędny dla ustaleń w sprawie.

Za istotne należało uznać dowody z zeznań świadków T. K. i S. J. (1).

Świadkowie powyżsi opisali zakres współpracy między Bankiem (...) w P. a pozwaną Spółką. Dokonując oceny ich zeznań nie można jednak pominąć sprzeczności w twierdzeniach świadków co do kwestii, która strona była inicjatorem deklaracji pośrednika z dnia 18 maja 2011 roku. S. J. (1) wskazywał, iż była nim pozwana Spółka, T. K. podnosił, iż decyzję tą podjął w imieniu Banku (...).

Dokonując oceny tej sprzeczności należy zwrócić uwagę na kolejne twierdzenia S. J. (1), który podnosił, iż po 1 sierpnia 2011 roku powódka otrzymywała od Banku wynagrodzenie za czynności związane z zawieraniem umów ubezpieczenia grupowego w formie premii. Złożone przez bank zestawienia premii oraz obowiązujące wówczas regulaminy wynagradzania przeczą temu twierdzeniu. Analiza tych dokumentów wskazuje, iż z powyższego tytułu powódka nie otrzymywała od Banku (...) dodatkowej premii, a otrzymywana była w tożsamej wysokości jak przyznawana innym pracownikom, którzy takich czynności nie wykonywali.

Dlatego też biorą pod uwagę powyższe niezgodne z rzeczywistością twierdzenia S. J. za niewiarygodne należało uznać także twierdzenia, iż to pozwany był inicjatorem Deklaracji pośrednika z 18 maja 2011 roku. Z resztą z punktu widzenia rachunku ekonomicznego pozwanej Spółki obojętnym było czy wypłaca należną Bankowi prowizję samemu Bankowi czy też część jej przekazuje pracownikom Banku bezpośrednio, wysokość prowizji wychodzącej od pozwanego pozostawała w obu sytuacjach tożsama.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Roszczenie powódki jest niezasadne.

W niniejszej sprawie powódka E. C. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w P. kwoty 12.939,30 PLN wraz z ustawowymi odsetkami tytułem wynagrodzenia za pracę za okres od dnia 1 sierpnia 2011 roku do dnia 31 lipca 2014 roku. Jako tytuł dochodzonego roszczenia powódka wskazała na zawartą z pozwanym umowę o pracę, fakt zawarcia umów ubezpieczenia grupowego oraz fakt, iż do 31 lipca 2011 roku prowizję z tytułu zawartych umów otrzymywała.

Pozwany (...) S.A. w P. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie w całości podnosząc, iż powódce wypłacił wszystkie świadczenia wynikające z umowy o pracę, a żądana prowizja przysługiwał z tytułu zawartych umów ubezpieczenia grupowego pośrednikowi ubezpieczeniowemu Bankowi (...) w P..

Dokonując oceny zgłoszonego roszczenia należy wskazać, iż zgodnie z art. 80 k.p. za pracę wykonaną przysługuje wynagrodzenie. Przysługuje ono od pracodawcy.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż powódka nie otrzymała wynagrodzenia za pracę związaną z zawieraniem umów ubezpieczenia grupowego. Wynagrodzenie to winna była otrzymać od pracodawcy.

Kwestią sporną było kto był pracodawcą powódki w tym zakresie. Powódka podnosiła, iż była nim pozwana Spółka. Pozwany podnosił, iż w zakresie umów ubezpieczenia grupowego pracodawcą był Bank (...) w P..

Wyjaśnienie powyższego sporu wymagało oceny treści stosunku pracy powódki z pozwanym oraz rozróżnienia umów ubezpieczenia indywidualnego od umów ubezpieczenia grupowego. Rozróżnienie to jest o tyle istotne, że powódka dochodzi roszczeń związanych z umowami ubezpieczenia grupowego.

W ocenie Sądu powódkę z pozwaną Spółką wiązał stosunek pracy w ramach którego powódka miała zawierać umowy ubezpieczenia indywidualnego. Umowę taką może zawrzeć jedynie pracownik firmy ubezpieczeniowej lub osoba z którą Towarzystwo (...) podpisało umowę agencyjną. Umowa tak z reguły jest umową dwustronną mamy do czynienia z ubezpieczającym i ubezpieczonym.

Przy umowach ubezpieczenia grupowego stosunek prawny łączący strony umowy jest z reguły trójstronny. Firma ubezpieczeniowa zawiera umowę ubezpieczenia grupowego z innym podmiotem, do którego to ubezpieczenia w ramach już zawartej umowy przystępują osoby, klienci tego podmiotu.

Taka też sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Podmiotem który zawarł umowy ubezpieczenia grupowego był Bank (...) z P. i do już zawartych umów mogli przystąpić klienci banku.

Umowa o pracę zawarta z pozwanym dotyczyła zaś umów ubezpieczenia indywidualnego i powódce bezpośrednio od pozwanego przysługiwałyby prowizja od zawartych umów takiego ubezpieczenia. Wynika to jednoznacznie z treści umowy o pracę oraz z Regulaminu Wynagradzania pracowników (...) S.A. w P. i z załącznika nr 1 do umowy o pracę – Z. naliczania i wypłacania premii prowizyjnej osobom zatrudnionym na stanowisku inspektora do spraw ubezpieczeń w Banku (...) w (...) S.A. w P., który to przewiduje, że premia prowizyjna naliczana jest od zawartych umów indywidualnego ubezpieczenia na życie.

Możliwość przystąpienia do umów ubezpieczenia grupowego Bank (...) w P. oferował swoim klientom w ramach i przy prowadzonej przez siebie działalności bankowej. Czynności wykonywane przez jego pracowników związane z umowami ubezpieczenia grupowego były czynnościami na rzecz banku i z tytułu zawartych umów to bankowi przysługiwała prowizja. Z drugiej strony należy wskazać, iż w przypadku gdy pracownik wykonywał takie czynności poza swoim zakresem obowiązków winno przysługiwać mu z tego tytułu wynagrodzenie. Wynagrodzenie wypłacane pracownikowi winno odzwierciedlać zakres jego pracy na rzecz pracodawcy i jeżeli miało ono stanowić ekwiwalent za pracę wykonywaną zgodnie z zakresem czynności to w przypadku nałożenia na pracowników dodatkowych nowych obowiązków dodatkowy nakład pracy winien być także rekompensowany stosownym wynagrodzeniem.

Podnoszony fakt, iż do 31 lipca 2011 roku pozwany wypłacał powódce prowizję od zawartych umów nie jest w ocenie Sądu faktem prawotwórczym, nie skutkowało on powstaniem w stosunku pracy powódki prawa do takiego wynagrodzenia.

Podstawą tych wypłat nie był stosunek prawny między powódką a pozwanym, a stosunek prawny między pozwanym, a Bankiem (...) w P., który deklaracją pośrednika z dnia 4 sierpnia 2006 roku zlecił pozwanemu by część należnej mu prowizji przekazywał wskazanym pracownikom Banku. Była to wola Banku do decydowania o należnym mu wynagrodzeniu. Bank mógł zlecić pozwanemu przekazywanie części wynagrodzenia na rzecz podmiotów trzecich jakimi byli w tym stosunku prawnym pracownicy Banku, mógł też żądać przekazywania prowizji w całości dla siebie co też uczynił deklaracją pośrednika z dnia 18 maja 2011 roku.

Dlatego też należało uznać, iż w zakresie żądania prowizji od zawartych umów ubezpieczenia grupowego brak jest stosunku prawnego łączącego bezpośrednio powódkę z pozwanym, a tym samym brak jest podstaw do żądania od pozwanego wynagrodzenia.

Mając powyższe na uwadze należało uznać roszczenie powódki za niezasadne w stosunku do pozwanego, a tym samym podlegające oddaleniu.

Biorąc pod uwagę sytuację majątkową i rodzinną powódki, a w szczególności ciężką chorobę jej małżonka zasadnym było, w ocenie Sądu, zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 102 k.p.c. i zwolnienie powódki od obowiązku zwrotu pozwanemu kosztów procesu.